

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofijsk.
poslopju (Bischofhof).
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Poročilo in račun katol. tikovnega društva za leto 1875.

Kat. tiskovno društvo, ki šteje 230 družbe-
nikov, je obhajalo 7. t. m. letni občni zbor. Sešlo
se je 30 udov, med njimi tudi dva goreča rodo-
ljuba kmetskega stanu.

Bivši predsednik je poročal o društvenem
delovanju, ter z navdušeno pohvalo omenil zaslug
prejšnjega „Gospodarjevega“ urednika č. g. Dr.
Jožefa Ulage, ki je v pretečenem letu, preselivši se
v dušno pastirstvo na deželi, od uredništva od-
stopil, katero je blizo štiri leta vodil z enako
bistroumno pozornostjo, kakor z neuklonljivo po-
gumnostjo in požrtvovalno delavnostjo. Vsi priču-
joči so se pri teh besedah povzdignili in z nav-
dušenjem trikrat izklicali: Hvala in živili! Ome-
nilo se je nadalje, da je potem uredništvo prevzel
č. g. profesor bogoslovja, Dr. Lavoslav Gregorčec,
ter si že ročno v prvem letu izkusil, kako britko
je pri sedanjih liberalno centralističnih sistemi ure-
dovati konservativno-federalistični list. Kako do-
bro vé tudi novi urednik zadeti pisavo našemu
ljudstvu razumljivo, in ustreči njegovim potrebam,
kaže to, da število naročnikov vedno narašča, in
je sedaj že blizo številke 1500. Tudi pri teh be-
sedah so se povzdignili pričujoči in z navdušenim
priznanjem novemu uredniku nazdravili.

Enoglasna zahvala se je izrekla tudi marlj-
vim sodelalcem „Gospodarjevem“ in posebej še
tistim gospodom, ki toliko marljivo v svojem
obližju list širijo in naročnike zbirajo, med katerimi
se zlasti odlikujejo č. g. dekan Meško, Hrg,
Hajšek Ant., Kocuvan, Voh, Slekovec, Suhač,
Tutek dekan, Bezenšek in drugi.

V dolžnost so si šteli družbeniki, še posebno
zahvalo izreči dosedanjemu oskrbniku „Gospodarja“,
č. g. J. Hrzič-u, kateri je z vstrajno delavnostjo ad-
ministracijo spravil v najlepši red, pa jo zdaj od-
ložil zavolj preobilnih poslov v šoli in v dušnem
pastirstvu. Administracijo je preyzel s 7.
marcem č. g. Ivan Skuhala, profesor bo-
goslovja, na katerega se naj zanaprej

adresujejo vsi denarni listi, naročnina
in prejemanje lista zadevajoči.

V nov odbor so bili voljeni č. g. Hrg,
Hrzič, Kosar, Dr. Križanič, Lacko, Ogradi, Dr.
Pajak, Stranjšak, Šrol.

Ročno po občnem zboru se je nov odbor
ustanovil. Izvoljen je bil za predsednika kanonik
Kosar za predsednikovega namestnika profesor
Dr. Križanič, za denarničarja stolni kaplan
Hrzič in za tajnika stolni kaplan Lacko.

Lanski račun so č. g. pregledovalci že pred
zborom pregledali in potrdili kakor tukaj nasleduje.

Račun

katol. tikovnega društva za leto 1875.

I. Stroški.

1. Za tiskanje „Slov. Gosp.“, prilog in napisov, kolekovanje časnikov in ekspedicijo	fl. 2862.95
2. „ razpošiljanje c. kr. pošti (koleki)	„ 641.—
3. „ plačilo uredništvu in opravištvu	„ 550.46
4. „ časopise	„ 21.96
5. „ listnice, poštnino denarnih listov	„ 32.97
6. „ razne stvari	„ 42.09
7. Naročnina za leto 1876 v letu 1875 predplačana	„ 26.75
Skupaj	fl. 4178.18

II. Dohodki.

1. Denarni ostanek leta 1874	fl. 493.35
2. Naročnina za leto 1875 v l. 1874 predplačana	„ 42.05
3. Doneski družbenikov tisk društva	„ 1098.15
4. Naročnina „Slov. Gosp.“ v l. 1875	„ 2845.97
5. Inserati	„ 198.89
Skupaj	fl. 4678.41
Ako se od dohodkov	fl. 4678.41
odštejejo potroški	fl. 4178.18

je denarni ostanek leta 1875 fl. 500.23

V Mariboru, dne 1. marca 1876. J. Hrzič m./p.
denarničar.

Račun so pregledali:

Ig. Orožen m./p. Ant. Lacko m./p.

Iz tega računa je razvidno, da akoravno število naročnikov vedno narašča, je vendar „Gospodar“ v lanskem letu komaj 7 gld prigospodaril, ali prav za prav komaj in komaj se izognil deficita, to je zgube, čemur vzrok je to, da je njegova cena v primeri z vsemi drugimi slovenskimi listi najbolj nizka. To se omeni iz trojnega vzroka. Prvič zato, da kmetski ljudje spoznajo, da društvo ne more lista zastoj nikomur dajati, kakor se od toliko strani prosi. Drugič, da bi tisti, ki so še kaj na dolgu, prej ko prej svojo dolžnost poravnali. In tretjič, da bi vsi družbeniki toliko bolj gotovo društvu še tudi znanprej zvesti ostali in si prizadevali še novih udov pridobiti. Kajti le s pomočjo tiskovnega društva se zamore listu tako nizka cena ohraniti; brez njegove pomoči bi se mogla neobhodno povikšati.

Sicer ostane tiskovno društvo s svojim listom tudi znanprej zvesto svojemu geslu: vse za vero, dom, cesarja!

Odbor katol. tiskovnega društva
v Mariboru, dne 13. marca 1876.

Cerkvene zadeve.

Zakrament sv. firme se bo letos delival v Mariborske dekaniji 28. maja pri sv. Petru, 29. maja pri sv. Martinu pod Wurmbergom, 30. maja pri sv. Barbari; 31. maja pri sv. Marjeti na Pesnici; 6. junija v Selnici, 7. junija v Kamei in 11. junija pri Zgornji sv. Kungoti.

Račun zavodov Maksimilijanum-Viktorinum-a za leto 1875 kaže, da imata obadva zavoda, prvi 49.904 fl., drugi 26.449 fl. v denarjih, in poslednji še 3 vinograde in hišo v Mariboru tako, da vse premoženje znaša okoli 100.000 fl. Čisti dohodki so se porabili 3800 fl. za novo kapitalizacijo, za obdelovanje vinogradov in v podporo dijakom v Mariboru 428 fl., v Ptuj 331 fl. in v Celju 324 fl. Slišimo, da se snuje ustanovitev pravega seminarija zopet v Mariboru, kakor je bilo v začetku.

Nova, slavjanska svetnica se je začela pretečeni mesenc častiti na Češkem, namreč od sv. Očeta blaženim nebeščanom všteta Neža, rodivša se iz staroslavne, česke, kraljevske rodbine Premislove. Češka dežela, odkar je sprejela vero v Jezusa Kristusa, je imela mnoge preblage duše. Razun svetnikov in svetnic, sv. Ljudmile, sv. Vavla, sv. Vojtēha, sv. Prokopa, sv. Janeza Nepomuka, ima ta dežela celo vrsto zveličanih in v slovesu svetosti umrlih. Med njimi je zlasti Neža, hči českega kralja Premislava Otokarja I. Rojena je bila v Pragi 20. pros. 1205. Njena mati je bila Konstancija sestra ogerskega kralja Andreja. Med hčerami je bila Nežica najmlajši. Po volji starišev je bila precej v otročjih letih v zakon obljubljena ter zaročena Boleslavu, sinu šleskega vojvoda, ter v izrejo izročena cistercijankam v trebnškem samostanu blizu Vratislava. Ondi je bil s skrbljivostjo sv. kneginje Hedvige postavljen

prvi temelj njenega bogoljubnega življenja. Njeni odmenjeni ženin pa je bil umrl, in vrnila se je v Prago; prišla je pozneje tudi na dvor avstrijskih vojvodov, da bi se dvorskega življenja priučila, kar pa je ni veselilo. Zaročena je bila zopet s Henrikom, sinom cesarja Miroslava II., pozneje pa v svoje veliko veselje te zaroke rešena. Pozneje snubljena je celo cesarju Miroslavu II. roko odrekla in se je obrnila k sv. življenju, polnemu zatajevanja. Ubogim je delila obilne milošnje in kakor je le mogla, se jim je dobrotna skazovala. Dela bogoljubnosti so bile nepretrgana zlata veriga njenega življenja. Njeno delo je bilo, da so v Prago prišli Minoriti, Franciskani in pozneje Klarisarice. Vsak v, koliko v vsakem mestu in kraju pripomorejo cerkveni redovi k lepemu življenju, ter kako storé krvavo pogreho, kateri cerkvene redove zatirajo, tako pa je nasproti neprecenljivo dobro delo redove ustanovljati. Velik del svojega premoženja je princesinja Neža obrnila v to, da je ustanovila v Pragi 2 bolenišnici, strežbo ubožnih in bolenikov pa je izročila pobožnim redovnikom „Križarjem“. Leta 1232. se je sama svetu čisto odpovedala in je s 7 drugimi devicami iz naj imenitnejših družin pristopila k Klarisinjam. Kralj Vavla sam s kraljico Kunigundo in sorodna kneza iz Koroškega in iz Šlezije so bili pri slovesnosti, po kateri je papežev poslanec Janez Kaje-tan Ursini imel slovesno sv. mašo. Na papeževo povelje je Neža postala prednica v samostanu, kateri je pod njenim vodstvom silovito slovel v svetosti in dobrotelnosti do ubožnih, akoravno prednica od kralja nobene letne prihodnine in nobenega premoženja sprejemati ni hotla.

Z gorečo molitvijo, kakor tudi z modrim svetom je bila redovnica Neža velika dobrotnica deželi in kraljevi rodovini v naslednjem napadu Tatarov, v domači črni in potlej v križarski vojski.

Veliko je trpela in dobrotne delala kraljeva princesinja do l. 1282, ko je smrtno zbolela. K smrtni postelji je že 10 let bolna kraljeva sestra Katarina prinesena in jo je prosila blagoslova z upanjem, da bo s tem ozdravela. Ker nje pa Neža iz ponižnosti ni hotla blagosloviti, je Katarina sama prišla njeno roko in se je z njo svojih nog dotaknila. Vsled tega je Katarina res ozdravela in hodila je zopet brez drugih pomoči. Stara 77 let je Neža umrla 2. sušca 1282, potem ko je 47 let preživela v samostanu. Tudi na njenem grobu se je zgodilo veliko prav očitnih čudežev. Vsa dežela je skusila, da njena smrt je bila draga Gospodu, ker po vsej deželi je bila takrat prav posebno dobra letina, in nehala je kuga. Tudi sploh so se povrnilo bolji časi za deželo, kakor pišejo zgodovinarji. Pripisovali so te dobrote njeni prošnji pri Bogu.

Ljudstvo jo je po njeni smrti častilo kakor svetnico in že cesar Karol IV. in njegova mati Elizabeta sta prošnjo českega ljudstva, da bi se prišla med svetnike, izročila papežu Janezu XXII.

Husitovske zmešnjave pa so bile to reč zadržale, in ti sovražni krivoverci so večjidel bili tudi razdjalni kloster sv. Neže, kateri je bil pozneje o nesrečnem času Jožefa II. l. 1782 do čistega odpravljen ter je bilo 21 redovnic prisiljenih svojo tiho lastino in stanovanje zapustiti.

Papež Pij IX. so po vsih potrebnih preiskavah in pripravah 3. grudna 1874 češčenje zveličane Neže potrdili in dovolili, da se njeni spomin 2. sušča obhaja.

„Danica.“

Gospodarske stvari.

Salatne rastline.

M. Opomba uredništva. V poslednjem sestavku o salatnih rastlinah je bilo več pomot. Pri f) se mora brati: pestra t. j. pisana ali marogasta salata glavatica, tudi salata postrvka (Forellen-Salat) imenovana. Izostal je tudi stavek: izmed novejših sort zaslužijo biti imenovane: bruina galska, ki je rano godna in ima belo seme; salata belegarda, ki posebno v vročini dobro stori; seme je črno.

1. Porežna salata. Seme se poseje rano v spomladi v brazdicah, ki so po pet palcev vsak sebi. Zemlja se mora pozneje marljivo rahljati. Kakor hitro so listi nekoliko vzrastli, se z nožem lepo porezujejo in na prej povedan način porabijo. Ta salata trpi noter do visokega poletja in se more večkrat zaporedoma porezati. Ker nekoliko greni, je nimajo preveč radi. Kdor hoče od nje semena pridelati, mora na kakem prostorčku nekoliko neporezanih rastlinic stati pustiti, dokler da v seme grejo.

2. Lačika ali trgovna salata. Ktere poletne glavatice je največ semenate, ta se ne gleda na pravcatost za setev porabi. Navadno se jemlje tista, ki ima v mladosti žolto barvo, kakor jajčnata salata, žolta rana kamenka ali rana priganjana salata itd. Od Božiča do marca se je mora vsakih 14 dni nekoliko posejati in sicer se seme v gnojne grede ali male lesene zaboje in plitve skledе gosto patrosi. Zaboji in skledе se potem postavijo na tople kraje v tople hiše ali sobe blizu oken, kder seme hitro požene in mlade rastlinice že 14 dni po setvi po dvojce peresc zaredé, ki so potem o pravi toplini za porabo.

Na dalje se že februarja ali marca, kakor hitro sneg skopni in se je zemlja nekoliko posušila, salatno seme na solnčnate gredice poseje tako, da se navadno že konec marca mlada lačika pod prostim nebom jemati more.

3. Poletna salata. Po naših krajih se za poletno salato rajše salata glavatica seje in le v visokem poletju vezavna salata, ker se prva hitreje razvija in je večjidel nježna, med tem ko zadnja ne gre sama v glave in je bolj debelega rebrovoja in trda.

(Nastavek prih.)

Nekaj za naše vinorejce. Radgonska okolica si je osnovala posebno vinorejsko društvo, ki lepo napreduje in vrlo deluje za zboljšanje našega vinorejstva. Letos 27. jan. je obhajalo občno zborovanje. Iz tega povzememo par novosti, ki utegnejo mnogo naših bralcev zanimivati.

Vinorejski društveniki bi se radi sami prepričali, katere trsne sorte za njihove kraje najbolj sodijo, kateri trs bi tedaj najbolj priporočbe vreden bil, kateri pa ne in zakaj? Da se ovi važni namen doseže, oglasilo se je 10 gospodov, ki so obljubili društvu prepustiti vsak po eden kos vinogradnega zemljišča za poskušnjo. Vsled tega sklepa bo društvo na koncu tega leta imelo 28 takih kosov za poskušanje z raznim trsovjem. Nasajene so že sledeče sorte: rudeča, žlahtna mušica (Ruländer), zelena mušica (tudi zelenič, zeleni klešec, lipadec imenovan, grüner Sylvaner), beli rizlec, krhljikovec, zelena moslovina (grüner Veltliner), rumeni klešec (Ortlieber), muškatna žlahtnina, laški rizlec, slankamenka (srbski trs, ki je malo občutljiv ob cvetju in ki obilo rodi tudi v nizkih legah), postič (Müllerrebe), ki ima silno sladko grozdje in čisti moslovec. Ali tudi druga vinorejska društva, n. pr. v Slov. Bistrici, v Ljutomeru, v Ptuj, na Bizeljskem tako delajo, to bi „Slov. Gospodar“ rad poizvedel. Do sedaj mu še ni došlo nobeno poročilo.

Jako praktičen sklep se je storil tudi zastran novih, primernih vinskih sodov za kupčijo po novi meri. Do sedaj je pri nas v ta namen služil polovnjak, ki je meril po 5 avstrijskih veder. Za naprej bi naj po nasvetu omenjenega društva kot obče kupčijska vinska posoda obveljal sod, ki drži 3 hektolitre. Taka posoda bi imela sledeče prednosti: prvič bi ne bilo po naših kletéh ali pivnicah, ki so večjidel za polovnjaško posodo sedaj prirejene, treba velikih in sitnih sprememb, ker 3 hektoliterski sod ni veliko večji od starega polovnjaka; drži namreč samo 12 pintov ali bokalov več kakor navadni polovnjak. Treba bo le novo posodo na sredi nekoliko zbočiti ali vampasto puščati, in lahko se bo polagala na stare gantnerje. Drugič se bo de kupec, ki bo hotel imeti 3 hektolitre, lahko zmenil zastran cene z našimi vinorejci, ki še bodo dolgo svoja vina shranjevali v dosedanjih polovnjakih, ker bo tem treba samo 12 pintov ali bokalov polovnjaku dodati, da bo trihektoliterski sod napolnjen. Nasvet Radgonskega vinorejskega društva je tedaj gotovo — praktičen!

Pozor kmetovalci! Velike sleparije se godé dandanes po svetu, in tudi kmetijstvo ni ostalo brez njih. V Pragi na Českem je neka fabrika, katera napravlja kremenčev pesek, tako, da se da med različno deteljsko seme pomešati, in da kupcu ni mogoče spoznati, ali je seme čisto ali ne. Pesek je namreč teiste debelosti in barve, kakor je različno deteljsko seme. Pobarvano je tako, da barve od peska tudi z vodo ni mogoče izprati, da bi se potem moglo spoznati ali je seme pomešano ali

Dopisi.

Iz Slov. Bistriškega okraja. (Po volitvi).

Nektere srenje okoli Slov. Bistrice so celo okužene od mestnega nemškutarskega duha in na tako nizki stopinji kulture, da po razbojniško napadajo poštene Slovence, kakor se je pred par leti zgodilo v Novivsi. Lahko bi si človek mislil, da je tej vesi dano bilo ime „Novaves“, ker so se v njo naselili novi prebivalci, divji Hottentoti iz Afrike.

Kar zadeva Polskavo, še Polskavčani menda sami prav ne vejo, jeli prebivajo v kaki vasi, ali v kakem trgu, jeli so vaščani ali pa tržani; pa najbrž se jim bolj dopade, prištevati se tržanom, zatorej po šegi tržaških „finfarjev“, t. j. prebivavcev trgov, pri volitvah navadno potegnejo z sovražniki kat. Cerkve in slovenske narodnosti, ter glasujejo za nemškutarja. — Prebivalci visokega Pohorja, znani kot zvesti sinovi svoje duhovne matere sv. kat. Cerkve, so čvrsto in trdno stali na tisti strani, na kateri so duhovnike zagledali kot volilne može. Slava jim! V Črešnovcih so se reči mahoma k boljšemu obrnile, kakor hitro je bralcem „Slov. Gosp.“ znani Sorschagg prekucenjen bil iz stola srenjskega predstojništva, čeravno si je močno prizadeval, se na njem ohraniti, ter je ob času srenjske volitve v volilno dvorano pripeljal vse, ki imajo v črešnovski srenji kako njivo in spadajo k njegovi stranki, ter so njegovi privrženci, pa tudi ni zanemaril, kolikor mogoče volilnih pooblastil si pridobiti; se ve, da tudi stranka, ki ga je nameravala spodrinoti in prekucniti, ni rok križem držala, nobeden ni rekel: bodo že brez mene opravili, ker je vsak vedel, da sicer brez njega že znajo opraviti, pa znabiti v njegovo škodo, in ker so se vsi v obilnem številu udeležili srenjske volitve, če ne osebno, pa vsaj po volilnih pooblastilih, so tako sijajno zmago dosegli, da poprejšnji predstojnik Sorschagg, ki se je obnašal kakor turški paša, kljubu vsemu prizadevanju niti za odbornika ni bil izvoljen, ampak je bil popolnem izbačen iz števila tistih, ki imajo pravico v srenjskih zadevah kaj sklepati. Zares vse hvale in posnemanja vredno obnašanje.

V srenjah Laporske fare je najbrž za vselej liberalnim nemčurjem odklenkalo, ker ondi prebivajo katoliški Slovenci, ki ne trobijo v rog nasprotnikov in zaničevavcev kat. Cerkve in slovenske narodnosti, zatorej so vsi njihovi volilni može stali, kakor nepremakljive skale, in glasovali za g. dr. Radaja. (Konec prih.)

Od Voglajne. V 11. št. „Sl. Gosp.“ poroča nek dopisnik iz „Teharja“ o požarju v Lipi in o čudnem Teharskem županu, ki baje ni dal brizgalnice na pogorišče peljati; radoveden je tudi, jeli to res ali ne? — Naj mi bode dovoljeno, razglasiti, kar iz čisto zanesljivega vira vem.

Res je, da je na pustno nedeljo v Lipi Martinu Mravljaku, razun hiše, vse poslopje z živežom vred zgorelo. Resnica je, da Teharski

ne. Omenjeni pesek mešajo posebno med rudečo deteljo, belo, švedsko in zeleno deteljo. To se vé, da deteljsko seme, pomešano s takim peskom, katerega se včasih med 100 kilogr. nahaja celih 25 kilogr. mnogo več teži, in v tem slučaju je kupec ravno pri vsakem goldinarju za 25 kr. ogoljufan.

Zapomnite si kmetovalci kupujoči deteljsko seme, od koga ste seme kupili in naredite precej poskušnjo ali je seme čisto ali ne. Poskušnjo pa naredite lahko, da kakih 100 ali več zrn soštete, ter je v topli vodi namočite. Že drugi dan se bode pravo deteljsko seme omehčalo, ter se lahko pozna in loči od pomešanega peska, ki vedno trd ostane. Če ste prešteli zrna preje, ko ste ga namočili, lahko potem preštete tudi pesek, ki se med onim semenom nahaja, in tako precej izveste, koliko odstotkov je peska med semenom pomešanega.

Opazivši da ste bili osleparjeni, pošljite seme nazaj, in dobro bi bilo, da se tako sleparstvo naznani dotičnemu glavarstvu. Kmetovalec je že tako dovolj pritiskan od vseh nadlog in od vseh strani. Če se še takemu sleparstvu ne pride v okom, kam bomo prišli, če bo kmet namesto zrna kupil in sejal pesek? Odkod bo dobil pridelke in živež? Zatoraj še enkrat „Pozor pri kupovanju deteljskega semena!“ „Gosp. list.“

Črni oreh dobro gojzdno drevo. Noveji čas so umni gojzdarji začeli kot gojzdno drevo marljivo zasajati črni oreh, nemški: die schwarze Wallnuss (Juglans nigra). Ima namreč mnogo lepih lastnosti. Črni oreh vrlo hitro vzraste v lepo, visoko in veličastno drevo, ki daja lep in prekoristen les. Kar ga še posebno priporočuje je to, da se ga zajci ne lotijo in mu tedaj v mladosti škoditi ne morejo. Tega so se gojzdarji po mnogih skušnjah prepričali. Zato ga pa posebno radi zasajajo ondi, kder zajci mlado drevesje sploh veliko nadlegujejo. Črni oreh povsodi rad raste, kder se hrastje nahaja, vendar blizu ni tako občutljiv zastran zime, kakor je hrast. Jedrčje mu je oljnato in tedaj tudi porabno. Take in enake prednosti so pouzročile, da so čedalje bolj začeli črni oreh zasajati kot gojzdno drevo.

Nekaj dobrega za konje. Vzeme za $\frac{1}{3}$ otrobov, za $\frac{2}{3}$ ovsu in 6—8 centilitrov lanega semena. Oves in laneno seme mora biti šrotano, in se dene v škafo, vrhka se naliije vrele vode in otrobi. Vse se s koco pokrije in skozi 4—5 ur hladi. Konji tako hrano kaj radi použijejo pa tudi brž dobijo lepo polnesljivo truplo, da so videti, kakor najboljše rejena žival.

Sejmovi 20. marca pri sv. Ilu na Goričkem, pri sv. Barbari v Halozah, pri sv. Jožefu nad Mariborom in v Zibiki. 21. marca na Blanci, v Rogatecu, pri sv. Gertrudi pri Laškem. 22. marca v Vitanju. 27. marca v Sp. Kostivnici, v Teharjih in v Podplatah.

župan nič ni storil, da bi bil kdo zapregel in brizgalnico na pogorišče peljal, akoravno je komaj $\frac{1}{4}$ ure od Teharja gorelo, — še celo odsvetoval je zapreči, rekoč: „se ne splača!“ Res je, da le po tem županovem ravnanju je Mart. M. dvoje poslopij več zgorelo, kakor bi sicer bilo. Res je, da je s tem in z veliko drugim ravnanjem Teharski srenjski berič v tesni dotiki, zakaj v Teharju ne vlada župan v srenjskih zadevah, ampak sr. berič. Resnica je, da sr. odbor že več kakor $\frac{1}{2}$ leta ni seje imel, pa tudi ni treba; zakaj, naj sr. očetje še toliko važne reči tako ali ovako sklenejo, zgodi se le tako, kakor sr. berič zapové. Resnica je, da za zdajnega župana še ni bilo nikdar patrole, in to le zato, ker se sr. beriču ne poljubi. Resnica je, da Teh. sr. berič ljudi zoper tamošnjo duhovščino šunta, kar je že marsikatero zapreko naredilo — in to vse vpričo in z vedenjem Teh. župana. Res je, da Teharski sr. berič dela zdražbo in razprtijo med tamošnjimi učitelji, — in to vse na čast in veselje Teharskega župana, ki je ob enem načelnik kr. š. sveta; kajti on je modra glava. Res je, da je Teh. sr. beriču srenjska služba zadnja dolžnost; on stori, kar hoče, župan pa in odborniki, kar berič zapové. Res je, da sta župan in berič v Teharju glasovita nemškutarja. Res je, da si žl. Teharčani prav srčno želijo, da bi njih župan in njegov „gospod“ berič pobrala šila in kopita, ter se podala v zasluženi pokoj. Res je, da je c. k. okr. glavar celjski Teh. beriča zavoljo nesnage v šoli in zavoljo več drugih reči „spucal.“ Res je, da se v celjski okolici govori, da bo Teharski župan kaznovan, ker ni pustil brizgalnice na omenjeno pogorišče peljati, — kar mu vsak pameten človek v oziru velike nevarnosti, v kateri je bilo toliko poslopij pri hudem vetru, prav iz srea privošči. Ogenj so zatrosili pobalini s tobakom. Toliko sem slišal za gotovo. Ako kaj važnega izvem, hočem poročati.

Iz Ormuža. (Hranilno in posojilno društvo) naše je izdalo sledeči izkaz o svojem delovanju od 1. jan. do 2. marca. Prejemki: pristopilo je dosedaj 121 udov, ki so znamovali 146 deležev po 50 gld., to je 7300 gld.; na to se je vplačalo 2607 fl. 85 kr. (ostanek od 4692 fl. 15 kr. vplačal se bode v več mesečnih obrokih) prineski rezervnemu fondu s 103 gld., obresti za dana posojila 194 gld. 61 kr., provizije in doneski za stroške 133 gld. 26 kr., skupnina za knjižice 15 gld. 45 kr., vloge proti 6 % obresti 4700 fl. — skupaj 7754 gld. 17 kr. Izdalki: za posojila na mejnice 5333 gld. — za posojila proti zadolžnicam 718 gld. — nazaj plačane vloge 350 fl. stroški za knjižice 87 gld. 74 kr. ustanovni stroški 77 gld. 78 kr., tiskovine in drugi stroški 26 gld. 51 kr., gotovine 1161 fl. 14 kr. skupaj 7754 gld. 17 kr. promet celi tedaj znesel 15508 gld. 34 kr. a. v. Nihče se ni nadejal takega lepega uspeha v 2 mesecih pri tem društvu, tembolj ker je društvo

z omejeno zvezo, a ne z neomejeno, kakor je ljutomersko in šoštanjsko. Društva z omejeno zavezo nimajo pri drugih denarnih zavodih skoro nobenega kredita, zato je moramo si sami pomagati, kakor si moremo.

Ne morem si kaj, da ne bi omenil naših vrlih Središčanov, ki so nam največja podpora ne le v narodnih, temveč tudi v denarnih zadevah. Tako nam je ondotni župan gosp. Kočvar pripomogel z 1200 fl. in čuje se, da bode še z 2000 fl. na pomoč prišel. Omeniti moram tudi naše vrle narodne učitelje, ki s svojimi doneski niso izostali živili!

Zamolčati pa tudi ne morem naših Ormužanov. Kakor sem čul, zarotili so se, da nikdo ne sme pristopiti. Ali vse jim nič ne pomaga, društvo napreduje na njihovo jezo od dne do dne in bode napredovalo.

Tudi g. **M. Herman** je vložil novih 1300 fl. tako da njegova vloga znaša 4000 gld. razun pravičnega deleža. Hvala i slava mu!

Opomba uredništva. Celo enak dopis beremo v 58. številki „Slov. Naroda“ v Ljubljani, samo veliki dobrotnik in podpornik Ormuške posojilnice blagi g. Mih. Herman je izpuščen. Kdo je te nehvaležnosti kriv, dopisnik ali uredništvo „Sloven. Naroda?“

Od Pesnice. Letošnji skopneli sneg nam je napravil povodenj in skozi 14 dni vso pesniško dolino poplaval in tako travnikom dobro pognojil. Zato se zanašamo na obilno kositev, katero bomo težko pričakovali, ker že sedaj po mnogih krajih nimajo kaj živini polagati. Večkrat se je že govorilo, zlasti lani v „Slov. Gosp.“ o poravnanju pesniške struge; ali da bi se kaj storilo, o tem ne slišimo ničesar več. Bojimo se tedaj tudi letos, da nam nebi Pesnica zopet tako, kakor zadnji 2 leti, cele doline poblatila. Potreba Pesnico poravnati je očitna, ker toliko lepe krme leto za letom pokvari, živini po sprideni krmi škodi in tako ves napredek v živinoreji pri nas ovira. — Rezitev v vinogradih smo letos morali meseca marca začeti, namesto, da bi jo bili že v februarju skočali. Sicer pa se sedaj v vinogradih nič veselega ne kaže, ki bi nam obetalo obilno branje; vse kaže na slabo branje, ker je očje skoro vse črno, pozbljeno. Bržčas se je ta nesreča zgodila lani 8. decembra; kajti tisti den je bil poprej dež potem pa je zmrznolo in trsu škodilo. Tako tedaj zopet nimamo druga, kakor samo delo; odkod pa bomo denarjev jemali za dače, ki še vedno naraščajo? Jako osupnilo nas je, ker smo v 10. štef. „Slov. Gospodarja“ brali, da so liberalni poslanci na Dunaju sprejeli kupčijsko nagodbo z Romunskim, vsled katere se bo od ondot k nam zrnje brez colnine vvažalo in našemu ceno še bolj stisnola. Človek res ne vé, kaj bi o toliki slepoti našega sedanjega liberalnega gospodarstva še rekel? Ali nebi gospodje liberalci tudi davkov šli v Romunijo iskat i nas kmete pri miru pustili?

Iz Mariborske okolice. (G. Seidlin učitelj g. Kocmut — zimina). Nekdaj se je čitalo v „Sl. Gosp.“, kakor se mi zdi v št. 6. jan. 1876 o g. J. Kocmutu nadučitelju pri Kapeli in o Seidlu. Kamčani so bili radovedni zvedeti pod kakšnimi pogodbami ste Vi g. K. šolo oskrbovali in zakaj niste svojega plačila dobili? Vsak dober delavec je vreden svojega plačila. Večkteri je radoveden, kako ta zmotnjava stoji? Pred 14. dnevi, tako se pripoveduje, je zopet kamški srenjski urad dobil celo krošnjo pisem zadevajočih Vašo reč; tedaj Vas radovedneži prosijo za odgovor, ker se ne vé, v katerem grmu zajc čepi ali v Kamškem, ali Kapelskem?

V Mariborski okolici je žito večidel slabo, le na solčnih krajih in sicer po hribih, kjer je solnce ledeno in sneženo odejo pregrelo, še je žito precej lepo videti. Na nekterih krajih so že začeli podoravati. Nepričakovana nezgoda je prišla tudi črez vinograde. Oke na trsovju so v nižjih vinogradih črne in odpadajo. Nek viničar v Kamci je rekel dopisovalcu: „Vi gospod, letos pa morate zajca v vinorejsko šolo poslati, naj ga naučijo trs obrezovati, ker še nič ne vé po moji volji rezati.“ Veliko trsovja so zajci poškodovali, posebno v Kamci. Najbolj jim je dišal rizling in muškat. Pri debelejših trsih je samo oke posunil. Tudi drevju niso prizanesli zajci. Nekemu posestniku je zajc oglodal 38 dreves 15—20 let starih, ki se bodo posušila. Opomnimo tedaj posestnike naj ovijajo jeseni tudi drevesa do 20 let, dokler še imajo gladko skorjo.

Od sv. Petra pod sv. gorami. Pobratim naše liberalne svote Ferdinand Kunej bo šel te dneve v spremstvu obče znanega sleparja pod imenom — „Mišak“ — ljudstvu in sodnijam takraj in onkraj Sotle slovitega, — pred Celjske porotnike zavolj posilstva v nečistost.

Nesrečna osoda Ferdinanda preganja. — Še le preteklo leto je bil v sodnijski preiskavi, ker je bil na sumu, da je lastno cigelnico zažgati dal, kojo je pri banki Sloveniji po takratnem agentu J. Stadlerju dal za 400 fl. zavarovati, med tem ko je bila po zvedencih eenjena najviše 150 fl.

Iz Šoštanja. (Pogovor v Šoštanju). Juri: Dober dan gospod Marko, kaj je kaj novega v Šoštanju? Marka: Ej kaj novega; včerajšni večer se je pri našem trškem peku božja martra izgrala. Kaj takega še nisem slišal, Bogu posvečene reči bi se ne imele izigravati.

Juri: To se meni čudno dozdeva. Ali bi ne bilo dobro to reč očitno razglasiti?

Marka: Se vé da: Ali take reči v časnike pisariti, se meni ne zdi prav, vendar zdaj nimamo v Šoštanju Kristusa več. Vsi pričujoči ta pogovor, se vé da v krčmi s začudenjem poslušajo; med tem se pa nek mesar, ki je svojo lepo pobištvo ne vem kako zapravil, in zdaj za mesarskega hlapca in srenjskega pisarja v Šoštanju služi, pomuza in pravi: vsaj ga še nikdar imeli nismo!

Kar pa ni res, sicer bi ne bil Kristus v Šoštanju — izigran.

Iz Slov. Gradca. (Ogenj). Pretečeni teden je pogorela hiša s vsem gospodarskim poslopjem vred Jezniku, kmetu v Golavibuki v Šmartinski fari pri Slovenjgradcu; 16 goved in 30 ovac je v ognju konec storilo. Ljudje so še komaj zbežali na pol goli, ker požar je bil po noči, ko so bili v prvem spanju. Slutijo, da je bilo iz hudo-bije požgano, kar se že iz tega da soditi, da je nekdo deklo 2krat iz spanja klical rekoč: Vstani, gori. Ko pa je vstala ni bilo nikogar več blizo. Zavarovan je bil posestnik.

Iz Koroškega. († dr. Paulič, — nemškutarija, — lutrovstvo). Soustanovitelj Slov. Matice in čitalnice Mariborske g. dr. Paulič je kot odvetnik v Velikoveu 5. marca t. l. umrl. Rajni je bil svoje dni v Mariboru in je z g. Jan. Majcigerjem, profesorjem na tamošnji gimnaziji in z g. Choholovšekom prvi sprožil misel o ustanovitvi Matice slovenske. V čitalnici se je potem sestavil prvi poziv, ki se je podpisan od 40 narodnjakov poslal g. Tomanu v Ljubljano. Tako poizvemo iz zanesljivega vira. Pri nas je bil rajni dr. Paulič dobronik Velikoveu, podpornik šoli in oče ubogim. Rojen pri Kranju na Kranjskem se je vselej odlikoval kot požrtvovalen, značajan Slovenec. Ohranimo ga v blagem in hvaležnem spominu! — Borovlje je vseskozi slovensk okraj, toda okrajni zdravniki so trdi Nemci; naša slovenska učilnica za slovenska dekleta ima učiteljico trdo Nemkinjo; v okrajni davkariji in sodnji sedijo sami Nemci — o blažena nemškutarija, kako močno cveteš pri nas, kedaj bodeš ocvetela? — V Gmündu je pustne dni tudi par „fašenkov“ po sedaj pri Nemcih priljubljeni šegi v šemah in v maškeradni obleki razsajalo. Najnesramniše pa se je obnašal nek predrzen lutrovec, ki se je preoblekel v meniha jezuita in take burke uganjal, da se je vsak Katoličan moral pohujšati in razsrditi. Lutrovci se čedalje bolj drzno obnašajo in ni čuda, ako se vrli Tirolci po vsej sili branijo zoper take prusko-lutrovske predrzneže!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nemško-liberalni ustavoverci so bili neizrečeno veseli, ko so dobili od svitlega cesarja podpisano novo volilno postavo za dunajski državni zbor. Upali so, da bodo tako samostalne pravice posameznih cesarskih dežel za vselej zatrli in deželne zборе potisnoli med velike okrajne zastope, ki bi imeli sicer pravico razpravljati o pokončevanju hroščev, o številu srenjskih bikov itd. toda pokorno molčati o državnih zadevah. Ali tukaj so se ustavaki hudo prevarili. Celi česki narod — blizo 5 milijonov broječi — voli poslance, kateri pa ne smejo v deželni zbor, dokler se staroslavni, kraljevski deželi Česki ne priznajo vse stare pravice. Takisto varujejo hrabri

Nemci na Tirolskem starodavne pravice svojo Tirolske dežele. L. 1866. je deželni zbor Tirolski sklenol postavo, vsled katere se na Tirolski zemlji nesme stalno osnovati nobena lutrovska cerkvena srenja ali fara, če ni poprej od njega dobila posebnega dovoljenja. Svitli cesar so postavo podpisali. Toda liberalec in ustavoverec minister Stremajer je brez vsakega dovoljenja od strani Tirolskega deželnega zbora dovolil, da so iz Pruskega prišedši lutrovci se naselili v Innsbrucku in Meranu na Tirolskem. To je Tirolce razkačilo. Zato so pa Tirolski poslanci 9. marca zapustili deželni zbor, da je v dvorani cesarski namestnik grof Taaffe ostal sam s pešico liberalnih poslancev. Pred odhodom pa so slovesno povedali uzroke. Rekli so: dunajski ministri ne spoštujejo naših postav, žalijo pravice naše dežele; nasledke smo dobro premislili; Dunajski ministri bodo tako delali, dokler bodo smeli — vendar mi zaupamo na svitlega cesarja. Z živijoklici na cesarja so zapustili zbornico. Dunajski ministri in z njimi vsi nemški in judovski liberalci se strašno jezijo, pa si ne upajo ničesar storiti. Kajti če razpustijo sedaj Tirolski zbor in razpišejo nove volitve, bodo gotovo izvoljeni poprejšnji poslanci. Vsa Tirolska brani pravice svoje dežele. — V drugih deželnih zborih se zboruje menj viharo. V Gradcu so nemški liberalci že tako krotki postali, da so v odbore volili tudi konservativce in tudi Slovence. Še celo dr. Radaja so hoteli brez vsake razprave potrditi za poslanca. Toda par trenutkov poprej je znani naš nasprotnik Seidl stopil pred deželnega glavarja in mu izročil od Wretzla in drugih nemčurjev podpisan ugovor zoper volitev. Zato se dr. Radaj ni mogel kakor v Radgoni izvoljeni konservativni knez Alfred Liechtenstein odobriti za poslanca. Da se ugovor pregleda, se je izvolilo 7 mož: Wannisch, Hackelberg, Karlon, vitez Konrad, dr. Dominkuš in Seidl, ki je dobil najmanj glasov. Ta odbor je kmalu spoznal, da je ugovor piškav in je nasvetoval odobrenje dr. Radajeve volitve. Sicer bomo o tej reči prihodnjč obširniše govorili, le to povemo dnes, da je bilo podpisanih 11 nemčurjev in da so dr. Radaju lažnjivo očitali reči, zavolj katerih bodo morali pred sodnijo, ker so vrlemu moževi čast — jemali. V deželnem zboru štajerskem je najimenitniše to, da nam jegova liberalna večina, govoreča po deželnem odboru, hoče po izreku poslanca Syza blizo 800.000 gld. več naložiti, kakor lani. Prihodnjč o tej reči več. — V Koroškem deželnem zboru se je predčitalo pismo, po katerem so svitli cesar deželi odpustili plačevanje 100.000 fl. stare veljave ali 400.000 fl. sr. velj., katere je cesar Leopold II. l. 1790. Korošcem posodil. — Na Kranjskem imamo Slovenci narodno večino, le deželni glavar je vzet iz liberalno-nemčurske manjšine. Čudno, da sicer pogumni Kranjci to trpé; Tirolci tega bržčas nebi dolgo tako mirno gledali. Nacijonalna banka na Dunaju, t. j. družba denarnih mogotcev,

ki izdajajo naše bankovce po 10, 100, 500, 1000 gld. . . bode napravila za Magjare posebno podružnico v Peštu, ki bode izdajala magjarske desetake, stotake itd.

Na Ogerskem je ob Donavi strahovita povodenj, kakoršne ni bilo že 100 let ne. Veliko tisoč hiš je podrtih, in mnogo tisoč oralov zemlje odplavljene. Samo v Budapeštu je 20.000 ljudi brez strehe že 14 dni.

Vnanje države. Poljaci na Pruskem so od Nemcev tako tlačeni, da nemško-pruski uradnik takoj razpusti in prepové vsako zborovanje, kder se govori — poljski. Pruski kulturoborci so te dni odstavili tudi Münsterskega škofa; skoro ne bo 8 milijonov Katoličanov imelo niti edinega škofa. Vse hoče Bismark zapreti ali pregnati iz dežele. Francozi so dobili nove ministre, ki so vsi sami republikanci. Angleška kraljica bo postala indijska cesarica.

Višje 20000 rodbin je pred groznim Turkom pribežalo na našo avstrijsko zemljo in so tukaj našli zavetje in pomoč. Celih 1.050.000 fl. je že naša vlada med uboge reveže porazdelila. Temu sedaj hoče biti konec. Tako zahteva naš minister vnanjih zadev, znani Magjar Andrassy. Ustavil je izplačevanje podpore, poostрил stražo na turški meji in dalmatinskemu namestniku generalu Rodiču ukazal, naj skuša pribegle Kristijane pregovoriti, naj se podajo domu, ker Turki jim bodo zanaprej pravični. Tega pa ne veruje živi krst ne; in vodje ustajnikov so izdali razglas do evropskih oblastij, v katerem se zahvaljujejo Avstriji za skazane dobrote, vendar živi med Turke ne morejo. Vsled tega je vse Rodičevo prizadevanje prazno. V Dubrovniku je bil turški konzulat dal nabiti po voglih uličnih oklice, naj bi se begunci vrnoli, a drugi den so našli na oklicih same — mrtvaške glave. Ali tudi Turki nečejo nič vedeti o Kristijanah in o pomirovalnih nasvetih Andrassyjevih in razsajajo hujše kakor poprej. Kmeta Okica in Babič sta verovala obljubam in prišla domu in sta bila takoj od Turkov umorjena, juni ženi in hčeri pa siloma oskruneni. V soboto so Turki krščansko ves Žarkovac zažgali; predrzni Turki so celo na Avstrijsko prodrli in ubili enega Avstrijanca, in vendar je dala naša vlada Ljubibratiča enega vodjev pri ustaših ovi den prejeti in v Signu zapreti. Ali tudi to ne bode splašilo Kristijanov, zlasti zato ne, ker so ravno te dni pri Muratovici tako zmagali, kakor še nikoli do sedaj. Vstaši so namreč 800 Turkom glave odrezali in še 1000 Turkov pobili in ranili. Vzeli so jim kanone s streljivom vred. Poveljnika Kristijanom sta bila Sočica in Peko Pavlovič. Slava!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXIX. Do zdaj smo se mudili v znotranjem mestu, gledali in občudovali razne krasote, zdaj pa smo

potegnili skozi mestni zid na prosto polje; znabiti tudi tam zadenemo na kaj zanimivega. Prišli smo do bazilike sv. Lavrencija zunaj mesta. S. Lorenzo fuori le mura.

Cerkev stoji na veranskem polju — ager veranus — ki je bila lastnina rimske matrone, sv. Cirijake. Osnovala je tam mirodvor, katakombe, za usmrtnje Kristijane. Pokopališče se po njenem imenu nazivlja do denešnjega dne. Sv. Justin in Hipolit sta truplo junaškega dijakona sv. Lavrencija po prestopu grozovitem mučenju sem prinesla in pokopala, tudi sv. Cirijaka in omenjena svetnika so tukaj našli svoj mirni grob. Na grobu sv. Lavrencija je dal cesar Konstantin malo kapelico v krasno cerkev prezidati; radodarni Pij IX. so jo ponovili, ozalšali, in pred cerkvo na visok steber postavili podobo sv. Lavrencija iz bron. Notranjost cerkve je razdeljena v 3 ladje; dve redi stebrov jo razdelujeta; prvi del je nove stave, zadnji oddelek je pa star stav. Slikarija na oboku predstavlja na eni strani življenje sv. Lavrencija, na drugi sv. Štefana dijakona. V zadnjem oddelku na levem in desnem konfesijona je položenih 7 širokih marmornatih stopnic do groba sv. Lavrencija: pa tudi zgoraj iz cerkve se do njega lepo vidi. Velika raka je iz marmorja; v njej počivljejo sv. Lavrencij, sv. Štefan in sv. mešnik Justin. Znano je, kako si je sv. Štefan v Jeruzalemu zaslužil venec mučeništva, kjer so ga zaslepljeni Judje s kamenjem pobili. Njegovo truplo je v začetku 5. stoletja iz jutrovnih krajev bilo v Rim prenešeno, in v grob sv. Lavrencija položeno. Pripovedujejo, da se je pri tej priložnosti truplo sv. Lavrencija v raki samo na levo stran pomeknilo in prostor za sobrata napravilo. Gornji del rake je pokrit z železnim križevjem, ražnju podobnim. Na strani groba visi težek črn kamen, ki je eden onih, ktere so trinogi mučnikom na trupla obešali, da so jim ude raztegnili, ali pa če so ktere ga hotli potopiti. V zadnji strani groba je marmornata plošča, na katero so, kakor se pripoveduje, sv. Lavrencija položili, kedar so vsega praznega iz ražnja vzeli. Na njem se vidijo krvave in mastne pege. Od groba na levo se pride v katakombe sv. Cirijake.

Nastavek prihodnjič.

Smešničar 12. Šegavo babče je prineslo v Maribor rake na prodajo. Brž pristopi subolasta mestjanka, pol Slovenke, pol Nemke, rekoč: diese „raken“ sain „niks frišni“. So frišni, so, jej odgovarja babče, naj le gospa povohajo! Mestjanka res povoha, ali jojmene, v istem hipu jo vščipne rak s škarjicami in se jej nemilo za nos obesi. Nu, ali Vam nisim pravila, da so moji raki frišni, reče sedaj babče in se začne s vsemi okoli stoječimi na glas smejati.

Razne stvari.

Telegram iz Gradca. Deželni zbor je volitev dr. Radaja enoglasno potrdil. Živili Slovenci, živijo dr. Radaji!

(Zarad tepeža po volitvah) v Mariboru je bil mesar in mestjan Lorber obsojen na 12 ur v ječo in krčmar in mestjan Repnigg na 24 ur v kajho in na platež sodnijskih stroškov. To je zopet nekaj britkega za naše nemškutarje!

(Milodari za hercegovinske in bosenske rodbine.) Č. g. Ropert Šuta, kaplan v Fraunheimu 5 fl. in č. g. Janez Bosina, dekan v Kozjem 10 fl. Prenesek 60 kr. Skupaj 15 fl. 60 kr. (Dalje prih.)

(V mariborski žitnici) bode v nedeljo dne 19. t. m. beseda in tombola, h katerej vse ude uljudno vabi.

(Pri sv. Lenartu) v Slov. Goricah si je v Lesererjevi gostilnici iz Maribora prišedši Anton Topolnik vrat prerezal in je v lastni krvi umrl. Nesrečnež se je den poprej hotel v Dravi utopiti.

(Knežinja Eleonora Windischgrätz), mati knezev Windischgrätzev, gospodarjev več graščin na Slovenskem je 10. t. m. umrla v Gradcu 81 let stara. Bila je gospa plemenitega duha in usmiljenega srca, prava mati ubožcem!

(Živina pogorela) je Jurju Kosmaču v Ljubnem namreč: 65 ovac, 10 koz, 10 svinj, 1 tele in 150 centov krme s hlevom vred.

(V Oplotnici) je do 23. t. m. razpisana služba poštnega ekspedijenta; 200 fl. znaša letna plača, 60 fl. uradna doklada in 250 fl. za poštnega posla v Konjice; kavicje je treba 200 fl.

(Dr. Paulič) znani narodnjak v Velikovecu na Koroškem je umrl; dr. Laurič narodni poslanec se je ustrelil. Nesrečnež je bil Katoličan pa se je poluteranil ter kot vodja goriških liberalnih Mladoslovencev mnogo zakrivil, da se je razpor med Slovenci razširil in utrdil. Bog mu bodi milostljiv sodnik!

(Popravek.) Volivec za Vrhole ni bil Val. Sagadin, ampak Valentin Potisk in je volil pošteno narodno; za Lobnico pa je volil glažutar Herman Prossinagg po svoji stari navadi — nemškutarski. —

(Javna zahvala). G. profesorju Jož. Žitek-u in drugim ptujskim rodoljubom, ki so mi poslali lepo število knjig za slovenske šole na Ogerskem, izrekam najpristrčnišo zahvalo. Vivant sequentes!

Jak. Gomilšak v Radgoni.

(Umrli) je č. g. Ivan Kurnik, župnik v pokoju in starosta duhovnikov Lav. škofije v 86. letu svoje starosti.

(Fara Žusem) je do 18. aprila razpisana.

(Ogenj) je 5. t. m. Francu Petriču v G. Radehovi pokončal gospodarska poslopja; škode se ceni 885 fl. G. Petrič je bil zavarovan. V Spod. Voličini pa je pogorel Anton Čuček; škode storjene je za 1500 fl., zavarovalščina znaša 1300 fl.

Priloga k „Slov. Gosp.“ šte. 12.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Merkuš 16 glđ., Bratanič, Kunej J. Nep. in Meško Mart. po 11 glđ.

(Dražbe.) 17. marca Treza Potočnik v Po-brežju, Luka Jernejšič v Stopercih, Katra Onič v Hajdini, Jadviga Winkler v Grajeni 10,070 fl. A. Sdovšek v Slatini, Seb Ulčnik v Pristavi, Jož. Dro-fenik v Nezvišu, Jan. Vajdec in Andr. Klaužer v Sevnici, Fr. Zavernik v Zamarkovi. 18. marca Ma-tija Lupša v Supetincih, Marija Beuc (3), Jožef Kristofič v Gradišu in Štef. Kovačič v Wumbachu 800 fl. (3). 20. Lovro Gobec v Zibiki (3). Mart. Ornik v Gorjanah. 21. marca Juri Draž v Kamci (2). 22. marca Štef. Kovačič v Studenicah 5760 fl., Barba Lakič v Ptuj 10000 fl., Mart. Romič (2), Miha Šmigoc v Okiču 2040 fl. (2), Lovro Jakl v Središču 3000 fl., Miha Modrinjak v Središču 3100 fl. 23. marca Mat. Krajnc v Okiču 740 fl. (3). Marija Gregorc v Zrečah (3). 24. marca Juri Merc v Lo-šinu 800 fl. (2), Mat. Rodošek v Doleni 400 fl. (2), Karl Jöbstl v Gomilici (2), Jan. Tilinger v Polzeli 465 fl., Jož. Heu v Slivnici 7194 fl. (Gassmayer toži), Martin Klobasa v Smolincih 233 fl. (3), Ig. Ritonija v Bistrici (3), Katra Wostner v Pilštanju (2).

Listič uredništva: Z dopisom iz Pilštanja bi se mno-gim naših bralcev zamerili — ga ne moremo porabiti. Za druge dopise nam je prostora zmanjkalo, zato prosimo za potrpljenje!

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁶³/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	8	10	6	70	—	—	—	—	4	70	—	—	4	70
Ptuj	8	—	6	40	4	80	1	80	4	60	4	40	5	50
Vozenica . . .	6	—	4	50	2	20	3	50	3	50	—	—	—	—
Gradec	8	67	6	—	5	52	3	64	4	45	—	—	5	25
Celovec	8	59	6	24	4	76	3	17	3	90	3	30	3	89
Ljubljana . . .	8	45	5	80	4	40	3	40	4	75	4	40	5	40
Varaždin . . .	7	—	5	40	—	—	—	—	4	—	—	—	4	18
Velenje	9	62	7	17	6	50	4	72	4	88	7	50	6	40
Dunaj	10	—	8	—	10	—	4	35	5	57	—	—	—	—
Pešt 100 Kg.	10	5	7	55	8	85	8	80	4	80	—	—	—	—

V Mariboru. Krompir fl. 2.60 kr. Hl. — fažol 14, leča 30, grah 28 kr. Kg. — Pšeno 10 kr. liter. — Pšenični gres 26, prednja moka 20, srednja 15, polentna moka 12 kr. Kg. — Kravje maslo fl. 1.10, svinjsko maslo 82 slanina frišna 60, slanina prevojena 90 kr., puter fl. 1.10 kg. Jajca 2 za 5 kr. — Govedina 44, teletina 49, svinjetina mlada 49 kr. Kg. — Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 4.30, mehka 3 fl. Kbmt. — Ogelje trdo. fl. 1.—, mehko 60 kr. Hl. — Seno fl. 2.60, slama fl.—. — stelja fl. 2.40 kr. za 100 Kg.

Loterijske številke:

V Trst 11. marca 1876: 34 78 43 31 24.

V Lincu „ „ 52 23 28 10 30.

Prihodnje srečkanje: 24. marca 1876.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 67.85 — Srebrna renta 71.65 — 1860-letno državno posojila 111.90 — Akcije narodne banke 836 — Kreditne akcije 173 — Napoleon 9.23 — Ces. kr. ce-kini 5.39 — Srebro 102.90

Poslano.

Po izreku mazača Andrašič-a vulgo „Pre-padinc-a“ iz Brezja pri sv. Jurju na Ščavnici, ki je mojega otroka dva meseca vračil, in rekel, da ima levo ramo strto, in po izreku gosp. dr. Far-kaš-a iz Ljutomera, ki je ravno toisto potrdil, sem zdravniku gosp. Adolfu Ferku pri sv. Križu pri Ljutomeru, kateri je mojega otroka prve četiri dni vračil, in rekel, da roka ni strta, ampak da ima v roki mrtvud, in očital, da je ta otroka s svojim vraštvom pokvaril. Ker pa mi je, ko sem bil otroka tri mesece zastonj vračil, več ljudi sveto-valo, naj ga v Gradec v bolnišnico pošljem, kar sem tudi storil, in ker je tamošnji gospod profesor pl. Rheaček g. Ferkovo spoznanje bolezní kot do-bro smatral, moram sledeče razjasniti:

1. Da je krivo, da bi ne bil gosp. Ferk pri mojem otroku bolezní spoznal ali da bi ga bil on z vraštvom pokvaril. —
2. Da sta mazač Andrašič in g. dr. Farkaš najbrž po nevednosti krivo o bolezní otroka sodila, ker tudi po izreku g. pl. Rheaček-a nikdar in nikjer rama ali roka ni mogla biti strta. —
3. Da se je mojemu otroku po vračenju (!!!) mazača Andrašič - a vulgo „Prepadinc - a“ skozi več nego dva meseca veliko škodilo; tedaj vsakega pred tem sleparskim mazačem svarim.

V Borecih, 3. marca 1876.

And. Galba.
želar.

Alojzij Schmiderer,

mizar

v Mariboru
v koroškem predmestju.

se p. n. občinstvu priporočuje za izdelovanje vseh mizarских reči ter zamore slehernemu zagotoviti, da vse naročeno izdeluje dobro in po najnižji ceni.

Na dalje ponuja, da prostore izprazne, mno-go stolov in miz za krčmo, potem že napravljene lednice, katerim je cena jako znižana.

Zunanjim naročnikom hitro, rad in vestno vstrežem!

Zaloga klobukov in slamnikov.

Podpisani priporočujem svojo bogato zalogo raznovrstnih

klobukov in slamnikov

za gospode, gospé in otroke. Klobuki so po naj-novejši in najbolj čislani obliki izdelani, od naj-nižje do najvišje cene. Sprejemam tudi stare klo-buke in slamnike v sesnaženje ter jim dajam novo obliko. Vnanjim naročitvam točno in urno ustrezam.

Karol Petuar

v Mariboru.

1—3

Posestvo na prodaj.

Naznanjam, da želim svoje posestvo v Pon-gercah, fare Cirkovske, obstoječe iz hiše in drugih potrebnih poslopij, zraven katerih je vrt, več njiv, travnik, pašnik, za 1050 gld. prostovoljno prodati. Kteri želi to posestvo kupiti, naj se pri meni na Babjiloki, Makoljske fare, oglasi, kjer se tudi še drugi pogoji zvedó.

Janez Jerman,
krčmar.

4—4

Fant

3—3

slovenskega jezika zmožen se takoj vzeme v poduk v tkaninski štacuni gospoda **Janeza Merio-ta** v Mariboru.

Roman Pachner in sinovi

v Mariboru

priporočujejo iz trdega lesa dobro izdelana in cementirana merila za merenja zrnja in sicer po sledeči velikosti posod in cene

10 20 25 50 litrov

2 fl. 80 kr. 3 fl. 75 kr. 4 fl. 50 kr. 7 fl.

Tudi se dobivajo pri njih razna merila iz pleha ali kositerja za **razsipavne stvari in tekočine**, potem uteži (gvihti), decimalne- namizne in ravno-težne vage po najnižji ceni.

5—6

1—3

Gospé in gospodične,

ktore želijo na skrivnem povitev počakati in poro-diti, se sprejemajo, največja molčečnost se zago-tovlja! Ako se želi, se prevzeme tudi skrb za otroka.

Pismene pošiljatve naj se pošiljajo pod na-slovom: **K. En. S.** poste restante

Marburg.

Pravi

WILHELM OVI

antiartritični antirevmatični

čaj za čiščenje krvi

(Čisti krv zoper protin in revmatizem.)

je kot

zimsko zdravljenje

edino gotovo zdravilo krv čisteče sredstvo,

S privoljenjem
c. k. dvorne
pisarne vsled
sklepa na Du-
naji 7. dec.
1358.

ker je od
prvih medi-
cinskih
avtoritet
Evrope

Vsled Nj. Vel.
Najvišjega po-
velja zoper po-
narejenje zava-
rovano. Dunaj,
28. marca 1871.

z najboljim uspehom upotrebljevano bilo.

Ta čaj čisti celi organizem; preišče, kakor nobeno drugo sredstvo, dele celega trupla in odvrne iz njega po nastranem upotrebljevanju vse nečiste za bolezen nabrane reči; tudi je učinek gotovo ustrajajoč.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih žil in zastaranih trdovratnih bolezni, vedno gnoječih se ran, kakor vseh spuščajev pri spolnih boleznih in po koži, mozolov po telesu ali licu, liša-jev, sifilitičnih ran.

Posebno ugoden uspeh je imel ta čaj pri za-gnjetenji jeter in vranice, enako pri zlati žili, zlatenci, silnem bolenji po čutnicah, kitah in udih, potem pri tišanju v želodcu, vetrovih, zaporu, scavnih nadlogah, močenju, možkem oslavljenji, toku pri ženah.

Bolezni, kakor bramorji, žlezni otok, ozdravijo naglo in temeljito, ako se pije čaj neprenehljivo, kajti on je hladeče sredstvo, ki raztopi in žene scav-nice. Celi kup spričeval, pripoznavalnih in pohval-nih pisem, ki se tirjane zastoj dopišljajo, spričuje resničnost zgorej uvajenih razlogov.

Svarimo pred
ponarejanjem.

Svarimo pred
sleparijo.

Pravi Wil-helmovi anti-artritični anti-revmatični čaj za čiščenje krvi

Neunkirchen pri Dunaju ali v mojih po časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, po 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v raz-ličnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhel-mov antiartritični antirevmatični čaj dobiva v Mariboru pri Alojziju Kvandestu, v Celju pri Fr. Raušerju in v Baumbahovi apoteki, v Mozirju pri Tribuc-u, v Podčetrtku pri Müllerju, v Slov. Bistrici pri Janezu Janošu, v Slov. Gradcu pri Kali-gariču, v Ptujju pri Drag. Girodu, v Varazdinu pri dr. Hattlerju in v Ljubljani pri Lasniku, apotekarju.

se dobiva le iz prve med-narodne fabri-kacije Wilhel-movega anti-artritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v

Drugi letni račun

družbe duhovnikov Lavantinske škofije

za leto

1875

sklenjen 31. decembra 1875 in potrjen v odborovi seji dne 7. marca 1876.

Pri občnem zboru družbe duhovnikov Lavantinske škofije dne 7. marca 1876 se je sešlo 23 družbenikov.

Družba šteje 230 družbenikov, tedaj za 15 več, kakor lansko leto. Izmed teh je vplačalo 33 vstanovnino in letnino enkrat za vselej in 22 celo vstanovnino. Umrli so od 1. jan. 1875 do 7. marca 1876 štirje družbeniki, čč. gg. dekan M. Paprej, župnik A. Stvarnik, in dva duhovnika v pokoji: M. Vučanjek in R. Koceli. Umrli se priporočajo pobožnemu spominu družbenikov. Volil in posebnih darov družba v lanskem letu ni prejela njenih.

V novi odbor so bili voljeni čč. gg. J. Bohinc, L. Hrg, Fr. Kosar, M. Modrinjak, Fr. Ogradi, M. Stranjšak, J. Terstenjak. Za pregledovalce letnih računov so bili voljeni čč. gg.: J. Orožen, L. Hrg, J. Hrzič.

Takoj po občnem zboru se je novi odbor vstanovil. Izvoljen je bil za predsednika kanonik Fr. Kosar, za predsednikovega namestnika dekan M. Stranjšak, za denarničarja kanonik M. Modrinjak, in za tajnika spiritual Fr. Ogradi.

Račun leta 1875 sta dva pregledovalca (tretjemu ni bilo mogoče priti) že pred občnim zborom pregledala in odobrila; in podaje ga novi odbor v naslednjem pregledu.

I. Dohodki.

Dohodki po že odštetih potroških znašajo 22.575 gld. 11 kr. in sicer:

založnine	22.571 gld. 25 kr.
gotovine	3 " 86 "

skup 22.575 gld. 11 kr.

Založnina se sestavlja:

1. Iz premoženja prejšnje družbe „za doslužene“.	{ Mariborska hranil. gld. 5370.—
	{ Gratzner Versatzamt " 2200.—
	skup 7570 gld. — kr.

2. Iz ustanovnine milostljivega kneza škofa.	{ 1 enot. drž. obl. sreb. à gld. 2300.—
	{ 1 " " " " à " 1000.—
	{ 1 " " " " à " 500.—
	{ 1 " " " pap. à " 1650.—
	{ Maribor. hranil. " 43.69
	skup 5493 gld. 69 kr.

3. Družbinske obligacije.	{ 6 enot. drž. obl. srebr. à 100 fl. = fl. 600.—
	{ 1 " " " " à 50 " = " 50.—
	{ 2 " " " " pap. à 100 " = " 200.—
	skup 850 gld. — kr.

4. Ena srečka državne loterije l. 1860	500 gld. — kr.
5. Devet delnic banke „Slovenije“ à 80 gld.	720 gld. — kr.
6. V Mariborski hran. na 2 knjižicah	7437 gld. 56 kr.

Kar daje spredej stoječih 22.571 gld. 25 kr.

(Založnina se je tedaj v pretečenem letu pomnožila za 1680 gld.)

II. Potroški.

Določena pomoč družbenikom	459 gld. 30 kr.
Tiskovine	16 " 07 "
Koleki, poštnina in darovi	10 " 40 "
skup	485 gld. 77 kr.

Za pomoč so prosili 4 družbeniki in prejeli so: eden 80 gld., eden 70 gld. in dva po 50 gld. —

Milostljivi knez in škof so obdarovali iz obresti svoje ustanovnine tri družbenike; prejeli so: eden 80 gld., eden 69 gld. 30 kr., eden 60 gld.

Še le zdaj, ko so tri leta družbenega obstanka dotekla, se začne prav za prav družbeno delovanje v pomoč potrebnim družbenikom. Ker se pa po družbenih pravilih smejo porabljati le obresti založnine in znesek letnine, se zamore po sedanjem stanju družbenega imetka poprek reči, da utegne biti za leto 1876 porabljivega premoženja 1300 gld.

Naj blagoslovi večni Bog še tudi zanaprej družbeno delovanje v čast in blagor Lavantinske škofije!

Odbor družbe duhovnikov Lavantinske škofije

v Mariboru dne 7. marca 1876.

Franc Kosar m./p.,
predsednik.

Matija Modrinjak m./p.,
denarničar.

Račun sta pregledala in odobrila:

Ignacij Orožen m./p.,
kanonik.

Lovro Hrg m./p.,
župnik.